

2016 8(3): 315-320

http://dx.doi.org/10.3846/mla.2016.936

INTEGRINIŲ ANALOGINIŲ RC FILTRŲ STRUKTŪRŲ DAUGIASTANDARČIAMS SIŲSTUVAMS-IMTUVAMS TYRIMAS

Karolis KIELA¹, Aleksandr MAMAJEV², Romualdas NAVICKAS³

Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Vilnius, Lietuva El. paštas: ¹karolis.kiela@vgtu.lt; ²alex.mamajev@gmail.com; ³romualdas.navickas@vgtu.lt

Santrauka. Daugiaustandarčiuose siųstuvuose-imtuvuose naudojami aukštesnės eilės žemųjų dažnių filtrai. Skirtingos filtrų struktūros gali būti nevienodai jautrios jas sudarančių elementų nuokrypiams ir daryti skirtingą įtaką daugiastandarčių siųstuvų-imtuvų triukšmams. Darbe pateikti trijų šeštosios eilės skirtingų struktūrų aktyviųjų RC filtrų, skirtų daugiaustandarčiams siųstuvams-imtuvams, tyrimo rezultatai. Filtrų struktūros modeliuojamos naudojant 0,18 µm ir 65 nm KMOP integrinių grandynų gamybos technologijos ir Cadence Virtuoso programinę įrangą. Iš imitacijos rezultatų matyti, kad moderniose integrinių grandynų technologijose filtrų dažninių amplitudės charakteristikų (DACh) parametrų nuokrypis beveik nepriklauso nuo filtro struktūros. Tarp analizuotų filtrų struktūrų mažiausia praleidžiamųjų dažnių juostoje integruota išėjimo triukšmo vidutinė kvadratinė vertė gaunama naudojant šuolinių grįžtamųjų ryšių struktūros filtrus.

Reikšminiai žodžiai: daugiastandarčiai, filtrai, RC, struktūros, šuoliniai grįžtamieji, daugelis grįžtamųjų, Akerberg-Mossberg.

Įvadas

Viena iš modernių 4G (LTE) bevielio ryšio priėmimo-perdavimo stočių savybių yra galimybė dirbti su keliais bevielio ryšio standartais: GSM, GPS, WCDMA, Wi-Fi, WiMax, Bluetooth ir kitais. Daugumoje standartų reikalavimai siųstuvui-imtuvui yra skirtingi, jų signalų nešliai yra pasklidę plačiame, nuo dešimčių megahercų iki kelių dešimčių gigahercų, dažnių ruože. Norint priimti ar išsiųsti daugiastandarčius signalus, reikalinga sistema, kurios parametrai būtų keičiami priklausomai nuo standarto reikalavimų. Tokios sistemos vadinamos daugiastandarčiais siųstuvais-imtuvais (DSI).

Modernius DSI sudarantys analoginiai įtaisai vis dažniau įgyvendinami integriniuose grandynuose (IG). Tai leidžia daug kartų panaudoti esamą techninę įrangą, sumažinti visos sistemos kainą, padidinti elementų integracijos laipsnį (Mak *et al.* 2007). Dažniausiai literatūroje minimi DSI įgyvendinti naudojant tiesioginę (homodininę) siųstuvo-imtuvo architektūrą (Han *et al.* 2011; Huang *et al.* 2013). Vienas iš svarbiausių elementų homodininėje siųstuvo-imtuvo architektūroje (1 pav.) yra kanalo dažnių juostos išrinkimo filtras. Skirtingai nuo superheterodininio siųstuvo-imtuvo architektūros, tiesioginėje architektūroje aukštadažnis signalas yra perkeliamas į žemųjų dažnių sritį nenaudojant tarpinio dažnio. Kadangi kanalo juosta prasideda nuo 0 Hz, dažniausiai homodininėje DSI architektūroje kanalų išrinkimo filtras būna žemųjų dažnių.

Iš dažniausiai naudojamų filtrų (gm-C, OTA-C, aktyviųjų RC) aktyvūs žemųjų dažnių RC filtrai pasižymi didžiausiu išėjimo signalo dinaminiu ruožu ir žemu triukšmų

2016 © Straipsnio autoriai. Leidėjas VGTU leidykla "Technika".

Šis straipsnis yra atvirosios prieigos straipsnis, turintis Kūrybinių bendrijų (*Creative Commons*) licenciją (CC BY-NC 4.0), kuri leidžia neribotą straipsnio ar jo dalių panaudą su privaloma sąlyga nurodyti autorių ir pirminį šaltinį. Straipsnis ar jo dalys negali būti naudojami komerciniams tikslams.

lygiu (Lim *et al.* 2011). Dėl šios priežasties aktyvieji RC filtrai yra dažniausiai naudojami DSI, kuriems signalo-triukšmo santykis yra svarbus parametras. Pagrindinis šių filtrų trūkumas yra jų parametrų jautrumas filtrą sudarančių elementų parametrų verčių pokyčiams, atsirandantiems dėl temperatūros kitimo, senėjimo ar IG gamybos procesų nevienodumo. Analoginių įtaisų parametrų nuokrypiai DSI sukelia kvadratūrinių signalų I ir Q kanaluose (1 pav.) amplitudinius ir/arba fazinius postūmius vienas kito atžvilgiu, dėl to didėja priimamo ar perduodamo signalo iškraipymai.

Aktyviuosius RC filtrus projektuoti galima pagal įvairius metodus. Todėl vienodų dažninių amplitudės charakteristikų filtrai gali būti įgyvendinami naudojant skirtingas struktūras. Literatūroje aktyviųjų RC filtrų struktūrų savybės analizuojamos atskirai – nėra pateikta kelių filtrų struktūrų palyginimų.

Darbe analizuojamos dažniausiai DSI naudojamos aktyviųjų RC filtrų struktūros, jos įgyvendinamos projektuose

2 pav. Antrosios eilės bikvadratinių aktyviųjų RC filtrų struktūros: a – daugelio grįžtamųjų ryšių; b – Akerberg-Mossberg

Fig. 2. Second order biquad filter structures: a – multiple feedback; b – Akerberg-Mossberg

3 pav. Trečiosios eilės šuolinių grįžtamų ryšių aktyvaus RC filtro struktūra

naudojant dvi skirtingas IG technologijas, pateikiami kompiuterinio imitacinio skaičiavimo rezultatai ir formuluojamos išvados.

Aukštesnės eilės aktyviųjų RC filtrų struktūros

Žemųjų dažnių filtras apriboja signalo triukšmų dažnių ruožą ir padidina bendrą sistemos signalas-triukšmas santykį. Todėl DSI imtuvo grandinėje dažniausiai projektuojami aukštesnės nei ketvirtos eilės filtrai. DSI imtuvo grandinėje filtrai yra naudojami norint pašalinti arti praleidžiamųjų dažnių ruožo esančius, bet į ją dar nepatenkančius didelės amplitudės pašalinius signalus, kurie gali įsotinti imtuvo grandinėje esantį analoginį-skaitmeninį keitiklį (ASK). DSI siųstuvo grandinėje filtrai naudojami norint pašalinti skaitmeninio-analoginio keitiklio sukuriamą kvantavimo triukšmą.

Aukštesnės eilės aktyvieji RC filtrai gali būti įgyvendinami sujungiant pakopomis antrosios ir/arba pirmosios eilės struktūras (Pezzotta *et al.* 2013). Antrosios eilės žemųjų dažnių filtro operatorinė perdavimo funkcija užrašoma taip:

$$H(s) = \frac{A \cdot \omega_0^2}{s^2 + \frac{\omega_0}{O} \cdot s + \omega_0^2},$$
 (1)

čia: Q – filtro kokybė; ω_0 – filtro praleidžiamųjų dažnių ruožo ribinis dažnis; A – filtro stiprinimo koeficientas.

Bendra aukštesnės eilės žemųjų dažnių aktyviojo RC filtro perdavimo funkcija gaunama sudauginus visų filtrų struktūrų perdavimo funkcijas.

Antrosios eilės aktyviųjų RC filtrų struktūros gali būti įgyvendintos naudojant vieną arba du aktyviuosius integratorius. Antrosios eilės žemųjų dažnių aktyviojo RC filtro struktūra su vienu aktyviuoju integratoriumi pavaizduota 2 pav., a. Ši struktūra vadinama daugelio grįžtamųjų ryšių (DGR) (angl. *Multiple feedback*) ir yra naudojama mažos galios sistemose, kuriose aktyviųjų elementų skaičiaus mažinimui teikiama pirmenybė. DGR filtro struktūros filtrai gali būti jautrūs juos sudarančių elementų parametrų verčių nuokrypiams. Todėl literatūroje aprašomi (Hilber *et al.* 2014) antrosios eilės žemųjų dažnių filtrai naudoja bikvadratinę Akerberg-Mossberg (AKM) struktūrą, kuri pavaizduota 2 pav., b.

Literatūroje aprašytuose DSI dažniausiai naudojami aukštesnės eilės aktyvieji RC filtrai įgyvendinti naudojant šuolinių grįžtamųjų ryšių (ŠGR) (angl. *leapfrog*) filtro struktūrą (Han *et al.* 2011; Lim *et al.* 2011; Chen *et al.* 2010). Šios struktūros sudaromos naudojant pasyviųjų LC elementų grandinėlės topologiją, kurioje induktyvumo ritės ir kondensatoriai yra pakeičiami aktyviaisiais integratoriais (3 pav.). Šis pakeitimas grindžiamas tuo, kad LC grandinėlės yra mažai jautrios elementų parametrų nuokrypiams, todėl jų įgyvendinimas aktyviais elementais nepakeičia šios savybės (Chen *et al.* 2010).

Aukštesnės eilės aktyvių RC filtrų projektavimas

Moderniuose DSI aukštesnės eilės aktyviųjų RC filtrų struktūros sudaryti naudojami visiškai diferenciniai operaciniai stiprintuvai. Tokie įtaisai, lyginant su ne visiškai diferenciniu įtaisu, dvigubina signalo amplitudę ir padidina sistemos signalo-triukšmo santykį 6 dB, atsparumą sinfaziniams triukšmams ir sumažina lyginių harmonikų iškraipymus. Be paminėtų privalumų, įgyvendinant visiškai diferencines filtrų struktūras, pašalinamas vienas aktyvus elementas, kuris ne visiškai diferencinėse filtrų struktūrose naudojamas signalo ženklui pakeisti.

Literatūroje didelis dėmesys skiriamas 4–6 eilės Batervorto (Pezzotta *et al.* 2013, De Matteis *et al.* 2011) ir Čebyševo (Chen *et al.* 2010; Jin, Dai 2012) filtrams. Kad filtras nekeistų signalo amplitudės, DSI naudojamų Čebyševo filtrų pulsacijos neturėtų viršyti 1 dB.

Darbe ištirta 12 aukštesnės eilės aktyviųjų RC filtrų struktūrų:

- trys DGR, AKM ir ŠGR struktūrų šeštosios eilės filtrai;
- kiekviena struktūra įgyvendinta naudojant Čebyševo 1 dB pulsacijos ir Legendre filtrus;
- visi filtrai suprojektuoti 0,18 µm ir 65 nm KMOP IG gamybos technologijose.

Legendre ir Batervorto filtrų dažninės amplitudės charakteristikos garantuoja amplitudės monotoniškumą praleidžiamų dažnių ruože (PDR) ir pasižymi didesniu signalų slopinimu už PDR ribos.

Projektuojamų filtrų stiprinimas PDR iki 10 MHz lygus 1. Toks ribinis dažnis parinktas atsižvelgiant į modernių bevielio ryšio standartų 4G (LTE), Wi-Fi ir WiMax, duomenų kanalo pločio reikalavimus.

Šeštosios eilės Čebyševo, turinčio 1 dB pulsaciją, ir Batervorto aktyviųjų RC filtrų perdavimo funkcijų išraiškos yra tokios:

$$H_{\rm \dot{E}eb}(s) = \frac{0,06891}{\left(s^2 + 0,1244 \cdot s + 0,9907\right)} \times \frac{1}{\left(s^2 + 0,3398 \cdot s + 0,5577\right) \cdot \left(s^2 + 0,4641 \cdot s + 0,1247\right)};$$
 (2)

$$H_{Bat}(s) = \frac{0,1414}{\left(s^2 + 0,2304 \cdot s + 0,9696\right)} \times \frac{1}{\left(s^2 + 0,6179 \cdot s + 0,5829\right) \cdot \left(s^2 + 0,8778 \cdot s + 0,2502\right)} .$$
 (3)

Suprojektuotų filtrų struktūros parodytos 4 pav., o jų elementų parametrų vertės pateiktos 1 lentelėje.

1 lentelė. Suprojektuotų šeštos eilės filtrų elementų parametrų vertės

Table 1. Component values of the designed 6th order filter

Elementes	Čeb	yševo fil	tras	Legendre filtras			
Elementas	DGR	DGR AKM ŠGR DGF		DGR	AKM	ŠGR	
R , k Ω	10	10	-	10	10	-	
$R_1, k\Omega$	9	9	9,6	10	10	6	
R_2 , k Ω	10,5	7,6	21,6	10	5,7	9,2	
$R_{3}, k\Omega$	10,6	10,5	15,4	10	10	11,7	
R_4 , k Ω	_	22	18,4	-	12,4	17,2	
$R_{5}, k\Omega$	-	10,6	18,8	-	10	18,6	
$R_{6}, k\Omega$	-	80	18,4	-	42,7	18,2	
$R_{7}, k\Omega$	-	-	15,4	-	-	17,3	
$R_{_8}$, k Ω	-	-	21,6	-	-	15,8	
<i>C</i> ₁ , pF	5,34	4,51	1,59	2,72	3,18	1,59	
<i>C</i> ₂ , pF	1,9	2,13	-	1,86	2,09	-	
C_3 , pF	6,92	1,6	-	3,86	1,62	-	
C_4 , pF	0,33	_	_	0,56	_	_	
<i>C</i> ₅ , pF	18,85	-	-	10,36	-	-	
<i>C</i> ₆ , pF	0,07	_	_	0,13	_	_	

Filtrų struktūrų modeliavimo rezultatai

Šeštosios eilės aktyviųjų RC filtrų DACh ir grupinio vėlinimo charakteristika pavaizduotos 5 pav. Legendre ir Čebyševo filtro slopinimas ties 20 MHz dažniu atitinkamai sieka 50 dB ir 55 dB. Filtrų struktūrų jautrumas elementų parametrų verčių nuokrypiams tikrintas vykdant skaičiuojamuosius Monte Karlo tyrimus. Monte Karlo skaičiavimų metu atsitiktinai nustatytose ribose keičiant IG gamybos proceso parametrus ir galimus elementų geometrijos nuokrypius, gautus gamintojo atliktų eksperimentų metu.

Skirtingų struktūrų Čebyševo ir Legendre filtrų PDR ribinio dažnio nuokrypiai vienos σ ribose gauti Monte Karlo skaičiavimais, pateikti 2 ir 3 lentelėse. KMOP 65 nm technologijoje ribinio dažnio nuokrypis neviršija 6,22 %, o KMOP 0,18 µm technologijoje – 7,3 %. Iš lentelėse pateiktų rezultatų matyti, kad praleidžiamųjų dažnių ruožo ribinio dažnio nuokrypis beveik nepriklauso nuo filtro struktūros. Tai parodo, kad dažniausiai moderniuose IG technologijose nuokrypiai atsiranda dėl gamybos procesų netobulumų, kurių įtaka visiems IG elementams yra vienoda. Taigi, renkantis IG įgyvendinamo filtro struktūrą, galima neatsižvelgti į struktūros jautrumą elementų parametrų verčių nuokrypiams.

Filtrų DACh kitų parametrų – stiprinimo, pulsacijos dydžio, nuokrypių – priklausomybė nuo filtro struktūros yra tokia pati arba dar silpnesnė, nei ribinio dažnio priklausomybė. 6 pav. pavaizduotas ŠGR struktūros Čebyševo filtro Monte

4 pav. Suprojektuotų 6 eilės filtrų struktūros: a) – daugelio grįžtamųjų ryšių; b) – Akerberg-Mossberg; c) – šuolinių grįžtamųjų ryšių

Fig. 4. Designed 6th order filter structures: a) - multiple feedback; b) - Akerber-Mosberg; c) - Leapfrog

5 pav. Suprojektuotų filtrų grupinio vėlinimo ir dažninės amplitudės charakteristikos

2 lentelė. Čebyševo filtrų struktūrų ribinio dažnio nuokrypis Table 2. Chebyshev filter structure cutoff frequency deviation

IG technologija	Filtro struktūra	$\substack{\omega_0 \text{ vidurkis,}}{MHz}$	σ, MHz	σ, %
65	DGR	9,95	0,60	6,07
65 nm, KMOP	AKM	10,28	0,64	6,19
KINOI	ŠGR	10,29	0,64	6,22
0.10	DGR	9,99	0,69	6,86
$0,18 \ \mu m,$	AKM	10,30	0,74	7,22
KIVIOI	ŠGR	10,32	0,70	6,82

3 lentelė. Legendre filtrų struktūrų ribinio dažnio nuokrypis Table 3. Legendre filter structure cutoff frequency deviation

IG technologija	Filtro struktūra	$\substack{\omega_0 \ \text{vidurkis,}} MHz$	σ, MHz	σ, %
65	DGR	9,99	0,62	6,18
65 nm, KMOP	AKM	9,96	0,61	6,14
	ŠGR	9,96	0,61	6,16
0.10	DGR	10,00	0,69	6,92
0,18 μm, ΚΜΟΡ	AKM	9,94	0,71	7,13
KIVIOF	ŠGR	10,00	0,68	6,82

Karlo DACh pulsacijos nuokrypio pasiskirstymas, kuris taip pat apibūdina IG parametrų išsibarstymą. Toks pasiskirstymo dėsnis būdingas ir kitiems nagrinėjamų filtrų parametrams.

Čebyševo ir Legendre filtrų išėjimo įtampos triukšmų vidutinės kvadratinės vertės modeliavimo rezultatai atitinkamai pateikiami 4 ir 5 lentelėse. Iš rezultatų matoma, kad vienodų DACh filtrai, priklausomai nuo jų struktūros, turi skirtingas išėjimo triukšmo charakteristikas.

Pirmos eilės filtrų šiluminio triukšmo energetinio spektro tankis išreiškiamas taip:

$$v_{\tilde{s}iluminis}^2 = \int_0^\infty 4k_B T R \left| \frac{1}{1 + j2\pi f R C} \right|^2 df = \frac{k_B T}{C} , \quad (4)$$

čia: $v_{siluminis}^2$ šiluminio triukšmo energetino spektro tankis; k_B – Bolcmano konstanta; T – temperatūra.

Naudojant (4) išraišką, aukštesnės eilės filtrų išėjimo įtampos triukšmą vidutinę kvadratinę vertę galima išreikšti taip:

$$v_{triuk\bar{s}mas} = \sqrt{\frac{K \cdot k_B \cdot T}{C}} \quad , \tag{5}$$

čia: K – dydis, priklausantis nuo filtro eilės ir struktūros.

Iš 4 ir 5 lentelių matyti, kad struktūros DGR filtro integruota išėjimo įtampos triukšmo vidutinė kvadratinė vertė filtro praleidžiamų dažnių ruože yra keliolika kartų didesnė lyginant ją su ŠGR struktūra. Iš visų projektuotų filtrų struktūrų ŠGR filtrų struktūros PDJ integruoto išėjimo įtampos triukšmo vidutinė kvadratinė vertė ir jos

6 pav. Čebyševo filtro šuolinių grįžtamųjų ryšių struktūros dažninių amplitudės charakteristikų pulsacijų nuokrypiai, KMOP 65 nm technologijoje

Fig. 6. Chebyshev filter implemented using leapfrog topology ripple deviation in 65 nm CMOS

priklausomybė nuo filtro tipo (Čebyševo ar Legendre) yra mažiausia.

Projektuojant žemųjų dažnių filtrus, kurių ribinis dažnis yra kilohercų eilės, didžiausią įtaką defektiniam triukšmui turi filtrą sudarančių operacinių stiprintuvų mirgėjimo triukšmas. Todėl būtina atkreipti dėmesį į mirgėjimo triukšmo energijos spektrinį tankį:

$$S_{id}\left(f\right) = \frac{KF \cdot I_{SI}^{AF}}{C_{oksidas} \cdot L_{eff}^2 \cdot f^{EF}} , \qquad (6)$$

4 lentelė. Čebyševo filtrų, įgyvendintų skirtingose filtrų struktūrose, išėjimo įtampos triukšmo vidutinės kvadratinės vertės modeliavimo rezultatai

Table 4.	Chebyshev	filter outpu	t voltage i	noise (RN	MS) with	different	filter :	structures
				(				

IG	Filtro	Išėjimo įt	ampos triuk	Išėjimo įtampos triukšmo vidutinė kvadratinė vertė, integruota					
technologija struktura		100 Hz	1 kHz	10 kHz	100 kHz	1 MHz	10 MHz	100 Hz-100 MHz ruože, µV	
(5	DGR	331	123	79	74	89	2582	3676	
65 nm, KMOP ŠGR	AKM	451	148	68	55	55	382	518,5	
	ŠGR	303	103	54	47	48	87	176,4	
0.10	DGR	1800	587	205	97	93	2610	3602	
0,18 um, KMOP	AKM	2494	809	271	103	63	400	546,6	
IXIVIOI	ŠGR	1667	541	183	75	52	91	190,2	

5 lentelė. Legendre filtrų, įgyvendintų skirtingose filtrų struktūrose, išėjimo įtampos triukšmo vidutinės kvadratinės vertės modeliavimo rezultatai

Table 5. Legendre filter output voltage noise (RMS) with different filter structures

IG	Filtro	Išėjimo į	tampos triuk	Išėjimo įtampos triukšmo vidutinė kvadratinė vertė, integruota				
technologija	struktura	100 Hz	1 kHz	10 kHz	100 kHz	1 MHz	10 MHz	100 Hz–100 MHz ruože, μV
65	DGR	349	130	83	78	82	995	1362
65 nm, KMOP -	AKM	551	180	83	67	66	197	374
	ŠGR	307	103	51	43	42	49	141,5
0.10	DGR	1899	619	216	102	86	1005	1375
0,18 um, KMOP	AKM	3049	989	331	126	75	203	402,2
	ŠGR	1695	550	185	73	47	50	156,5

čia: KF – mirgėjimo triukšmo koeficientas, AF – mirgėjimo triukšmo eksponentė, EF – mirgėjimo triukšmo dažnio eksponentė, $C_{oksidas}$ – tranzistoriaus užtūros oksido talpa; L_{eff} – tranzistoriaus kanalo efektyvusis ilgis.

Analizuojant 4 ir 5 lenteles taip pat galima pastebėti, kad 65 nm ir 0,18 µm technologijose įgyvendintų filtrų išėjimo įtampos triukšmo vidutinė kvadratinė vertė iki 10 kHz ribos skiriasi kelis kartus dėl operacinio stiprintuvo mirgėjimo triukšmų. 0,18 µm technologijoje įgyvendinto operacinio stiprintuvo mirgėjimo triukšmas yra 6 kartus didesnis, lyginant su 65 nm technologijoje įgyvendintu operaciniu stiprintuvu. Kadangi suprojektuotų filtrų PDJ ribinis dažnis yra 10 MHz, jo integruota išėjimo triukšmo vertė PDJ ribose yra silpnai įtakojama operacinio stiprintuvo pridedamo mirgėjimo triukšmo.

Išvados

- Signalo-triukšmo santykiui padidinti DSI imtuve naudojami aukštesnės eilės filtrai. DSI siųstuvo grandinėje filtrai naudojami norint pašalinti skaitmeninio-analoginio keitiklio pridedamą kvantavimo triukšmą.
- Dažniausiai literatūroje aprašomi aukštesnės eilės aktyvieji RC filtrai įgyvendinti naudojant šuolinių grįžtamųjų ryšių filtro struktūrą.
- Dėl gamybos procesų IG technologijose netobulumo atsirandančių nuokrypių įtaka visiems IG elementams yra vienoda. Renkantis IG įgyvendinamo filtro struktūrą, galima neatsižvelgti į struktūros jautrumą elementų verčių nuokrypiams.
- Skirtingų filtrų struktūrų elementų parametrų verčių nuokrypiai ir triukšmo vidutinės kvadratinės vertės nepriklauso nuo IG technologijos.
- 5. Nagrinėtų filtrų struktūrų tarpe, mažiausia praleidžiamų dažnių ruože integruota išėjimo triukšmo vidutinė kvadratinė vertė gaunama ŠGR struktūros filtruose. Lyginant su DGR ir AKM, ŠGR struktūros filtro dažnių ruože integruota išėjimo triukšmo vidutinė kvadratinė vertė yra mažesnė atitinkamai ~2,9 ir ~20 kartų įgyvendinant Čebyševo filtrus bei ~2,5 ir 8,8 kartų įgyvendinant Legendre filtrus.

Literatūra

- Chen, G.; Li, Z.; Su, H.; Zhang, L.; Li, W. 2010. A 5 th-order Chebyshev active RC complex filter with automatic frequency tuning for wireless sensor networks application, in *International Symposium of Signals Systems and Electronics* 17–20 September 2010, Nanjind, China, 1–4.
- De Matteis, M.; Cocciolo, G.; De Blasi, M.; Baschirotto, A. 2011. A 1.3 mW CMOS 65nm 4 th order 52dB-DR continuous-time analog filter for DVB-T receivers, in *Electronics, Circuits and*

Systems (ICECS) 2011 18th IEEE International Conference on, 11–14 December 2011, Beirut, Lebanon, 21–24.

- Han, D-O.; J-H. Kim; K-D. Lee; S-G. Park; S-M. Oh; E-J. Kim. 2011. Fully integrated dual-band transceiver for IEEE 802.11 a/b/g/j/n wireless local area network applications with hybrid up/down conversion architecture, *IET circuits, Devices & Systems* 6: 433–441. http://dx.doi.org/10.1049/iet-cds.2010.0334
- Hilber, G.; Burgstaller, A.; Stitz, E. H.; Rauchenecker, A.; Ostermann, T.; Gila, J.; Schiefer, M. 2014. Stability analysis and design methodology for an Åkerberg-Mossberg filter, in *IEEE International Symposium on Circuits and Systems* (ISCAS), 1–5 June 2014, Melbourne, Australia, 2097–2100.
- Huang, Y.; Li, W.; Hu, S.; Xie, R.; Li, X;, Fu, J.; Zeng, X. 2013. A high-linearity WCDMA/GSM reconfigurable transceiver in 0.13-CMOS, *Microwave Theory and Techniques* 61(1): 204–217. http://dx.doi.org/10.1109/TMTT.2012.2222913
- Jin, X.; Dai, F. F. 2012. A 6 th order zero capacitor spread 1 MHz–10 MHz tunable CMOS active-RC low pass filter with fast tuning scheme, in *IEEE International Symposium* on Circuits and Systems (ISCAS), 20–23 May 2012, Seoul, Korea (South), 1187–1190.
- Lim, K.; Min, S.; Lee, S.; Park, J.; Kang, K.; Shin, H.; Chun, K. 2011. A 2x2 MIMO tri-band dual-mode direct-conversion CMOS transceiver for worldwide WiMAX/WLAN applications, *IEEE Journal of Solid-State Circuits* 46(7): 1648–1658. http://dx.doi.org/10.1109/JSSC.2011.2144090
- Mak, P. I.; Pan, B. U. S.; Martins, R. P. 2007. Analog-baseband architectures and circuits for multistandard and low-voltage wireless transceivers. Springer. 178 p. http://dx.doi.org/10.1007/978-1-4020-6433-3
- Pezzotta, A.; De Matteis, M.; D'Amico, S.; Baschirotto, A. 2013. A CMOS-28nm 880-MHz 4 th-order low-pass active-RC filter for 60 GHz transceivers, in 9th Conference on PhD Research in Microelectronics and Electronics (PRIME), 24–27 June 2013, Villach, Austria, 261–264.

EVALUATION OF INTEGRATED ANALOG RC FILTER STRUCTURES FOR MULTISTANDARD TRANSCEIVERS

K. Kiela, M. Jurgo, L. Kladovscikov

Abstract

Multistandard transceivers usually have high order low pass filters in their receiver chains. Different filter topologies may have various component variation tolerances and different output noise. In this work, three 6th order filter with different topologies are analyzed for use in multistandard transceivers. Filters are designed in 0.18 μ m and 65 nm CMOS technologies and simulated using *Cadence* software. The results show that the filter frequency response variation in integrated circuits does not depend on the filter topology. Simulation results also show that the Leapfrog filter topology has the smallest integrated output noise in the filter bandwidth and is most suited for low noise applications.

Keywords: multistandard, filters, RC, structures, leapfrog, multiple feedback, Akerberg-Mosserg.